

Zgodnja DANICA.

Katolišk cerkven list.

Danica izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četert leta 1 gld. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za leto 4 gld., za pol leta 2 gld., za četert leta 1 gl; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXXI.

V Ljubljani 18. vinotoka 1878.

List 42.

Izgledi bogoljubnih otrok iz vsih časov krsanstva.

10. Marija Lataste.

(Konec tega oddelka.)

Neko drugo nedeljo se je bilo po večernicah več kmečkih deklic zbralo pri Mariji. Ena med njimi je bila nenavadno vesela. Ko jo druge vprašajo, zakaj se tako veseli, začne pripovedovati:

„O, moj oče so se s sosedovimi pravdali; ko bi bili naš oče zgubili, prišli bi bili v velike zadrege; vendar po sreči je naša pravica zmagala in zato sem danes bolj vesela, kakor sicer. Prav iz serca sem danes zahvalila ljubelega Boga zato, in ga prosila, naj nam v vseh rečeh da srečo, naj nam blagoslovi žetev, naj nam pomnoži malo premoženje in imetje.“

Ko Marija Latastova to priprosto pripovedovanje sliši, se najpred nasmehljá; ker pa nobena druga noče nič odgovoriti, poprime sama besedo in pravi:

„Ti bi bila rada bogata, kaj ne, ljuba moja? — Ko bi z bogastvom mogla več v čast Božjo storiti in bolj uspešno v popolnamosti rasti, bi se moje želje tudi s tvojimi strinjale; toda vselej ni tako in prav velikokrat bi Zveličarjeve besede v današnjem evangeliji lahko na-se obračale: „Ne veste, česa prosite“. — Odkritoserčno vam povém, bil je čas in ni še tako daleč — imenujem ga čas svojih slepil in nespametnih sanjarij — ko sem tudi jaz želela biti bogata, prebrisana, učena, gladko olikana; želela bi si bila več tolarjev imeti, kakor bom kdaj imela vinarjev, in bi bila rada v lepši, čistejši besedi govorila, kot je tukajšnja naša domača. Moje želje so se tako narastle, da nisem mogla ne spati ne jesti, in nikjer mi ni bilo všeč, kjer so bili manj imenitni od mene. Zares sama nisem vedila, kaj sem hotela, toda — Bogu bodi hvala! to ni dolgo terpelo; zdaj si želim le eno: namreč biti dobra kristjana ter tukaj v vaši samoti biti vaša tovaršica. V osmih dneh boš tudi ti tako mislila, kaj ne?“

Marijna tovaršica zarudi; toda ravno kar prejeti nauk je bil s toliko ljubeznjivostjo dán, da se je kar precej pokazal zaželjeni vspéh.

„V osmih dneh?“ zakliče deklica, „to bi bilo prepozno; jaz že zdaj tako mislim in že zdaj popolnoma dobro sprevidam, da nisem vedila, zakaj sem molila; nikdar več ne mislim za to.“

Kako lepo je znala podučiti in kako ljubeznjivo je vedila tudi napake bližnjega izgovarjati, kaže ta-le dogodek.

V sosednji vasi je bil 40leten mož nevarno zbolel. Že več lét ni prejemal ss. zakramentov in bati se je bilo, da bo v nespokornosti umrl. Dvé ali tri Marijne prijateljice so se nekuaj o njem pogovarjale in ena je zaničljivo rekla: „To je brezbožen človek; umrl bo, kakor je živel.“

„O“, jo je zavrnila Marija, „raje ga milujmo, nikar ne zaničujmo. Ko bi le nekoliko teh milosti imel, ktere mé zanemarjamo, bil bi znabiti svetnik. Boljše bi storile, če molimo zanj in Boga prosimo za njegovo spokorjenje. Znabiti Bog le čaka koga, ki bi ga prosil, da reši to dušo. Molimo vsak večer saj „Spomni se, o premila Devica!“ Deklice so spolnile ta svét in res je bolnik kmali potlej prejel z odkritoserčnim kesanjem ss. zakramente za umirajoče.

In če je že svojega bližnjega tako ljubila, kako se le Boga! Res, da je zato le bolj sama vedila, vendar popolnoma se njena pobožnost ni dala skrivati. Odkar se je bila tako poboljšala, vidili so jo v cerkvi zmiraj le klečati, nepremaknjeno s sklenjenimi rokami in z očmi vedno na tabernakelj ali oltar vpertimi. Kadar je šla v cerkev, je bilo njeno veselje tako veliko, da se ji je že na obrazu bralo, in iz cerkve gredé kazala je še večje veselje.

Neka prijateljica jo enkrat opomni ter pravi: „Marička, zdiš se mi nenavadno srečna, kadar stopiš v cerkev, ali kadar iz nje greš!“ „Ne vém“, odgovori pobožno dekle, „če se mi to tudi na zunanje pozná; pa odkritoserčno ti povém, da v sercu je tako. Sej sem lahko vesela: cerkev je hiša Gospodova; kadar vanjo stopim, se mi zdi, kakor bi bila bližej Boga, bližej Zveličarja, bližej presv. Device, angeljev in svetnikov. Kadar spet grem, sem srečna, da sem se mogla blížiti Bogu, Zveličarju, presv. Devici, angeljem in svetnikom; pa še posebno zato, da sem se smela nekoliko trenutkov z njimi pogovarjati. Veliko jim ne vém povedati, pa rečem jim, kolikor vém. Tukaj na zemlji je še le šola za nebesa, tam bomo boljše znali govoriti, kakor na zemlji. Tukaj znam le jecljati, pa to delam z velikim veseljem.“

Da bi mogla vsak dan natanko in zvesto svoje pobožnosti opraviti, odločila si je svojemu nizkemu stanu priméren dnevni red. Vstajala je prav zgodaj in njeno prvo opravilo je bilo, da se je v duhu postavila pred tabernakelj in je Jezusu darovala svoje serce in vse dela novega dneva; potlej je opravila jutranjo molitev in pol ure je premišljevala. Njene druge pobožnosti so še bile: sv. maša, če je le mogla pri njej biti; rožni venec; molitve raznih bratevšin; pobožno branje; spráševanje vestí za posamezne čednosti; večerna molitev.

Posebno rada se je pogostokrat z Jezusom sklenila v duhovnem obhajilu.

Tako je bilo njeno življenje že v mladih letih, podlaga še večje svetosti njenih poznejših lét. Vse jo je spoštovalo in ljubilo; znala je tako krotko svariti, tako mirno učiti, tako lepo prositi, da vse, kar koli je rekla „Marija od velikega hrasta“ — tako so jo tam imenovali — vse je obveljalo, vse bilo dobro sprejeto. Mimbaščani, njeni rojaki je ne morejo pozabiti. Celó gosposka jo je spoštovala, kadar je namesto svojih staršev nesla davek plačat. Dobri kmetje, ki so bili priča take nenavadne časti, so se med seboj zgovarjali: „Vradniki so vstajali in odkrivali se pred njo!“ — Častitljiv starček iz njene vasi ji daja to-le spričevalo: „Pač ga ni mla-dega dekleta, da bi se o njem kaj ne govorilo, ali po pravici ali po krivici; Mariji Latastovi pa nihče od tukaj ne bo mogel drugega oporeči, kakor le hvalo, in to od njenih prvih lét.“

Kolika pa je bila še le njena hvala v nebesih! Gospod Jezus ji je delil nenavadne milosti, velikokrat se ji je prikazal, jo sam podučeval, kako naj moli, premišljuje, skušnjave premaguje, mu zvesto služi itd. Take pogovore je na povelje svojega spovednika zapisovala; cela knjiga jih je. Pa o tem boste lahko kje drugej brali; moj namen je bil, tukaj vam pokazati le njene mlade leta, ker želim, da bi še vi spoznali svoje napake in se jih tako poboljšali ter tako angeljsko lepo jeli živeti kakor ona; kajti le tako smete po pregovoru: „kakoršna mladost, taka starost“, pričakovati sladke smerti, kakoršna je bila smert angeljske služabnice Marije Latastove, ki je umerla v duhu svetosti 1847 kot redovnica „presv. Serca“, stara 25 lét.

Dva groba in njun razloček.

Pri vsaki priložnosti je Pij Veliki razodeval globoko ponižnost, tako da bi s svojim Božjim Učenikom, čegar Namestnik je bil, zamogel izdihniti: „Učite se od mene, ker sem krotak in iz serca ponižen“. — Ko je bil izvoljen za papeža, in bi bil moral najvišji prestol sprejeti, se je jél tresti in je bil skoraj omedlel, kajti štel se je nevrednega postati Jezusov namestnik na zemlji. Stanoval je v majhni sobici, ktere tla so bile z navadnimi opekami, stene pa s starimi, obledelimi ogrinjali pokrite; nasproti je bila pa kapela tik njegove sobe, kjer je imel navadno pred najsvetejšim Zakramentom moliti, s tako lepoto in kinčem ozaljšana, da je bilo vsakemu jasno, tukaj, in ne v sobici poleg nje, stanuje hišni gospodar. Majhne so bile njegove osebne potrebe, priproste njegove jedila, nasproti pa toliko obilnejši njegove milosinje, ki jih je delil potrebnim.

Nagloma in nevarno oboli Pij IX; edina in zadnja skerb je bila takrat, da bi Jezusa po vrednem prejel za popotnico. Rad bi ga bil klečé in v vsi ponižnosti prejel, toda telesne moči so ga bile že zapustile. Ko mu njegov spovednik, škof Marinelli, prinese sv. Popotnico, ni imel Pij IX še tolike moči, da bi bil zamogel sv. Hostijo vzeti z lastno roko in jo nesti k ustam. — Papež ima namreč to predpravo, da ga ne smé noben duhoven obhajati, temuč namestnik Jezusov smé le sam vzeti svojega Jezusa in se sam sebe z njim obhajati za popotnico. Ker je bila pa desna roka Pijeva napol mertudna, jo je moral spovednik-škof podpirati, da jo je mogel umirajoči papež s sv. Popotnico do ust prizdigniti.

Ne le v življenji je kazal Pij IX ponižnost, temuč on je to lepo čednost razodeval še po smerti. Že pred mnogimi leti — saj govorilo se je sploh tako — si je

bil sv. Oče svoj grob odločil v cerkvi Marije Device Velike, ali Snežnice. Ta cerkev pa hrani preimenitno svetinjo, namreč velik del jasic Zveličarjevih. Da bi se ta svetinja zamogla s podobnim spoštovanjem hraniti, je dal Pij pod velikim altarjem tiste cerkve vrvnati „konfesijo“ ali „kripto“, rako, ktero je dal dragoceno ozaljšati. Tudi je dal prelepo obnoviti stransko kapelo z rakami pod zemljo. Ondi — tako se je govorilo — si je bil izvolil kraj počivanja po smerti. Ko so pa odperli testament, so najdlj, da je bilo drugač odločeno. Tista krasna „konfesija“ s svojim bliščem kinčem se je sv. Očetu zdela prelepa za njegov pogreb; bil je dal vse to napraviti in okinčati za Božje Dete, in Pij je bil preponižen, da bi si bil enako sv. Jeronimu (ki ondi počiva) svoj grob izvolil pred betlehemskimi jasicami. Oporoka je določevala, da naj se njegovo truplo prenese v cerkev sv. Lavrencija. Valed njegove zadnje volje ne smejo stroški za grobni kamen ali spominek presegati 400 škvodov (rimskih tolarjev). Namesto gerba s papeževimi znamenji mora biti na njem vtisnjena mertvaška glava z dvema kostema po križem. Napis si je bil Pij sam naredil, kateri enako ponižnost razodeva in se glasi: „Kosti in prah Pija IX papeža itd. Molite za njega.“

Teh določil ne moremo brati brez globokega ginenja in občudovanja Pijeve ponižnosti. — V temoti podzemeljske cerkve; on, kot papež, pri nogah enega diakona; mertvaška glava kot gerb in v napisu, namesto naštevanja vseh njegovih junaških del, ponižna prošnja: „Molite za-nj!“ Zares, iz vsih teh določil sije prava pobožnost in globoka ponižnost, ki je dražji in krasnejši, kakor naj lepši spominek, ki zamore umetnikova roka iz marmorja ga narediti.

Na grobu kralja Viktor Emanuela bodo postavili v Pantheonu krasen spominek, ki bo z dragimi lepoticami, štatvami, pomenljivimi podobami iz marmorja in pozlačenega broná okinčan; njega stroški bodo znesli nad milijon. Naj pa še tako visok hrib marmorja, kovine in zlata nakopičijo na ostanke kralja, vendar bo priprosti Pijevi grobni kamen visoko visoko presegal ošabni kraljevi spominek.

Viktor Emanuel je bil v življenji majhen, nizek poleg Pija, — on, kot kralj, poleg svojega oropanega jetnika; v smerti in po smerti je pa še veliko manjši poleg Pija „Vélikega“. Pri bogatem spominku v Pantheonu bo zijalo mnogo gledalcev; pred priprostim Pijevim grobnim kamnom bo pa veliko pobožnih romarjev klečalo in molilo.

Pri Viktorjevem krasnem spominku se bo marsiktera solza pretočila; pa kakošna solza? Jokale se bodo lačne sirote, stiskane vdove, ktere so bile dotistihmal v mnogih napravah in vstanovih preskerbljevane, ki jih je pa Viktor vzel njih namenu in je pograbil njih bogate zaloge; — zdaj torej točijo solze lakote in pomanjkanja. Vse take solze ne povečujejo krasnega kraljevega spominka, ampak ga le ponižujejo, kajti: „kdor se povišuje, bo ponižan“.

Tudi pri ponižnem Pijevem spominku se prelivajo solze, pa to so solze priporočevanja in zahvale. Vedno se bere po časnikih, da se betežni in razni bolniki priporočujejo na Pijevem grobu njegovi priprošnji; mnogo, mnogo takih prosilcev že je bilo uslišanih, ter so bili po čudežu dolgih bolezni ozdravljeni. Naj poskusi pa kdo tacih dobrot iskat na Viktorjevem grobu!

Ogled po Slovenskem in dopisl.

Iz Ljubljane, 29. kim. (Zlata maša in zlata obljuba v cerkvi Marije Device pred mostom. — [Konec])

Obred pri zlati maši in zlati obljubi.

Godilo se je tako-le:

Ob določeni uri so se preč. P. Benvenut v mašno obleko napravili v obednici, Fr. Tobija v koretelj. Potem so šli v obhodu v cerkev. Po obredu gre naprej križnosc med dvema, ki nosita svečnike, potem duhovstvo in redovniki, dalje kadilnika, dijakon s krono (pokrito na krožčeku), subdijakon s križem, poslednjič zlatomašnik in njemu ob levi vodnik pri tem obredu, „manuduktor“, ki so bili preč. P. gvardijan Kalist. Kadar pridejo v cerkev (pod korom) intonira jubilant (tono 5) antifono (Levit. 25, 10): „Sanctificabis“, in kor nadaljuje: „annum quinquagesimum, et remissionem cunctis habitatoribus terrae tuae, ipse est Jubilaeus“. Potem se (tono 6) poje: „Benedictus Dominus“, in na koncu se ponavlja imenovani predglas: „Sanctificabis“.

Ko pridejo do velikega altarja, vsi pokleknejo; manuduktor gre k altarju na evangelijsko stran in praša zlatomašnika (in zlatoobljubnika):

Quid petis R. P. Jubilare. R. Peto ex animo divinum misericordiam, et anni Jubilaei gratiam.

Kaj želiš Fr. Tobija? O. Serčno prosim usmiljenja božjega in milosti sv. leta.

Vodnik: To zadobiti nam je potrebna gnada sv. Duba; zategadelj je bomo prosili.

Jubilant zapoje: „Veni Creator Spiritus!“ — Kor nadaljuje: *mentes tuorum visita* itd. Ob koncu zapojó asistenti:

V. Emitte Spiritum tuum et creabuntur.

R. Et renovabis faciem terrae.

V. Ora pro nobis S. Dei Genitrix.

R. Ut digni efficiamur promissionibus Christi.

V. Signasti Domine servum tuum Franciscum.

R. Signis redemptionis nostrae.

V. Salvos fac servos tuos.

R. Deus meus, sperantes in Te.

V. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

Tudi naslednje poje vodnik:

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus. Deus, cui omne cor patet, et omnis voluntas loquitur, et quem nullum latet secretum, purifica per infusionem S. Spiritus cogitationes cordis famulorum tuorum (Benvenuti et Tobiae); ut in hoc suo jubileo te perfecte colere, et gratiam tuam uberius consequi mereantur.

(V tej molitvi prosi voditelj, naj bi Bog serci teh svojih služabnikov z navdajanjem milosti sv. Duba očistil, ter bi po obhajanju tega sv. leta mogla Boga popolnoma ljubiti in bila zmožna bilniši milost doseči.)

Concede hos famulos tuos, quaesumus Domine Deus, perpetua mentis et corporis sanitate gaudere: et gloriosa beatæ Mariæ semper Virginis, atque b. P. N. Francisci intercessione, ab omni labe purificari et spirituali perfundi laetitia.

Omnipotens et misericors Deus, qui per Moysem famulum tuum, annum quinquagesimum observare, et jubileum nominare jussisti, quique in eodem plenam omnibus remissionem ac libertatem condonans, in lege tua perseverantibus, largam tuæ benedictionis abundantiam promissisti: tribue quaesumus his famulis tuis (Benvenuto et Tobiae) anni jubilaei diem, de sacrosancto Sacerdotii et Professionis statu devote celebrantibus, tuæ gratiae lar-

gitatem; ut, qui annum quinquagesimum, te donante, compleverunt, omnium peccatorum et negligentiarum suarum, quas in statu Sacerdotali et Religioso ex humana fragilitate commiserunt, plenariam remissionem et indulgentiam consequantur. tuumque coelestem benedictionem et sanctificationem obtineant: quatenus in hoc sacro Sacerdotali et Religioso proposito laudabiliter perseverantes, et de bono in melius semper proficientes, deinceps tibi fideliter deserviant: et post praesentis vitae militiam ad bravium aeternae felicitatis perveniant. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

(V teh daljših molitvah voditelj po priprošnjah Marije Device in sv. Frančiška med drugim prosi jubilantu ali jubilantom očiščenja od vsacega madeža in pa duhovnega veselja, — še dalje za odpušanje vseh kje v 50 letih v službi storjenih pogrškov in zamud, za svetletni blagoslov in posvečenje, za stanovitnost in napredek v dobrem, in poslednjič za večno zveličanje.)

Voditelj vzame potem krono in palico, ju podá dijakonu in subdijakonu, ki ju neseta na mizico pri altarji. Zlatomašnik prične sv. mašo (med katero je bil Fr. Tobija obhajan). Po maši vsi pokleknejo; asistenti zapojó 132. psalm (tono 6): „Ecce quam bonum et quam jucundum“ — kor nadaljeva: „habitare fratres“ etc. (orglje spremljajo).

Potem zlatomašnik poje naslednje versice:

V. Ne projicias me Domine, in tempore senectutis.

(T. j.: Ne zaverzi me, o Gospod, v času moje starosti.)

R. Cum defecerit virtus mea, ne derelinquas me.

(T. j.: Ko bo pešala moja moč, ne zapusti me.)

V. Deus docuisti me a juventute mea. (T. j.: Go-

spod, ti si moj učenik od moje mladosti.)

R. Et usque nunc pronuntiabo mirabilia tua. (T. j.: Sedaj in vselej bom oznanoval tvoje čuda.)

V. Usque in senectam et senium, (T. j.: Do starosti

in prestarih dni.)

R. Deus, ne derelinquas me. (T. j.: O Gospod, nikar me ne zapusti.)

V. Domine exaudi orationem meam. (T. j.: Gospod, usliši mojo molitev.)

R. Et clamor meus ad te veniat. (T. j.: In moj klic naj do tebe pride.)

Nadalje voditelj: *Dominus vobiscum.*

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus. Omnipotens sempiternus Deus, qui annum quinquagesimum non sine mysterio jubileum appellari voluisti, eodemque onera ac debita relaxare, et servitute appressos libertate donari jussisti; tribue quaesumus his famulis tuis (Benvenuto et Tobiae) toto corde poscentibus, anni jubilaei gratiam, omnium delictorum remissionem, et culpae suarum relaxationem: ut primariae innocentiae restituti, de virtute in virtutem ambulent, et tandem hujus vitae curriculo emenso, coelestis gloriae jubilationem, et in domo tua non manufacta, perennem consequantur mansionem. P. Chr. D. N.

R. Amen.

(Ta molitev obsega nadaljne prošnje za milosti sv. leta, za obnovljenje popolne nedolžnosti in poslednjič za večno obhajanje sv. leta v hiši Gospodovi, ki ni z rokami storjena.)

Izpostavilo se je potem sv. Rešnje Telo. Po molitvi: *Tantum ergo. Genitori.*

Poslednjič jubilanta (jubilant, ali jubilanti) vzameta vsak svojo palico s krono in vsi gredo v procesiji v žagrad.

Iz Gorenjskega. (Blagoslovljenje nove cerkve Naše ljube Gospé presv. Jezusovega Serca v Davči.) Mnogo oveseljenj in duhovnih radost pripravljaja in ponuja katoliška Cerkev o raznoterih prilikah svojim vernim;

komaj pa je katero veselje večje, kakor kadar si je katera fara ali občina po dolgih trudi, težavnih delih in obilnih stroških dokončala zidanje nove cerkve. Pogled na novozgotovljeno svetišče navadno ves trud, dela in stroške vtopi v pozabljenost, ter poplačuje dotične farane ali pa občane s sladko zavestjo: delo je dovršeno, setev dozorjena, odzdej nastopi vživanje duhovnega sadu.

Kdor je sadnjo nedeljo septembra t. l. (29. dan, XVI nedeljo po Binkošti) nahajal se v Davči, vidil je na obrazih in v obnaših oodotnih stanovnikov vse to potrjeno, o čimur zgoraj zapisane besede govorijo. Pač da, ališati bilo je celó, da tudi brez solza veselja ni bilo ta dan v novem svetišču. „Danica“ je že v svojih: 8., 9. in 10. listu letošnjega tečaja o novi Davški cerkvi, njenih razmerah, zidanju itd. bolj obširno govorila; pozneje se je ondi še mnogo in neutrudeno delalo. Zgotovil in vložil se je po cerkvi kamniti tlak; dodelale se okna, duri, omara v zakristiji, — sploh, vse potrebne mizarске dela; naročil se v g. Samassa-tovi livarni v Ljubljani okoli 6 centov težek zvon (glas a), ki je bil v prvi polovici julija mesca pripeljan v Davčo, in ki se s prvim (glas c) kot „duet: prim, terc“ prav dobro vjema. Ljubljanski preč. frančiškanski gvardijan g. O. Kalist darovali so bili po obljubi t. v. č. g. O. Salvatorja 6 lepih svečnikov iz kovine, katere je dobro znani in pohvaljeni pasar g. Valentin Zadnikar na novo posrebril; — izdelal je omenjeni gosp. umetnik tudi novo kadilnico, kropilo, 3 kanon-table, dve lepi nosilni svetilnici (laterni), malo monštrančico za darovanje (ofer*), in tudi zvezdi za mali dve zastavici (banderci), kateri je napravil v „Danici“ že mnogokrat omenjeni in pohvaljeni Poljanski slikar in kipar Štefan Šubic. Nekaj teh del poplačalo se je z doneski, katere je nabrala „Danica“ od nekaterih dobroserčnih dobrotnikov; nekoliko Marijnih častilcev zročilo je bilo manjših milodarov tudi gospoj Luizi Demšarjevi, c. kr. poštarici v Železnikih, kar je bilo tudi po nekaj porabljenju v plačilo zgoraj omenjenih pasarskih in slikarskih del. Monštrančico za ofer sta dala napraviti Jože Košmelj, po domače Lukelj, in njegova žena Anica, posestnika iz Železnikov, in sicer v hvaležni spomin, ker je bil njun sin Franc, feldvebelj v c. kr. 17. peš-polku baron Kuhnovem v boju pri terdnjavi Jajici v Bosni 7. avgusta t. l. rešen velike smertne nevarnosti. Nosilni svetilnici je daroval posestnik Jože Biček, po domače Bregar, iz Soriške fare, ki je tudi pri vsem zidanju in zdelovanju nove cerkve mnogo pomagal. Poslal je dalje blagorodni gosp. Jak. Trojar, vpokojeni nadlajtenant v Holomucu na Moravskem (roj. iz Železnikov), lepo novo mašno srajco; preč. gosp. Tomaž Taler, župnik v Rojani poleg Tersta (tudi roj. v Železnikih), mašne bukve in bukve za černo mašo; preč. g. Jan. Sajovic, zdaj župnik v Slivini, poprej pa župnik v Mošnjah, poslali so pred svojim odhodom od tam iz romarske cerkve Marije Pomočnice na Brezjah star svečnik (luster); preč. gosp. župnik Selški Vinc. Majer darovali so nekaj že rabljene mašne obleke; neke bogoljubne dekleta iz Selc novi altarni blazinici itd. Vse te milodare naj Marija Gospá presv. Jezusovega Serca dotičnim darovalcem tisučero in še obilnejše poplača in poverne.

Ko je bil dan cerkvenega blagoslovljenja določen,

*) Svetinjo sv. križa z avtentiko vred podaril je za Davško cerkev letos že tretje leto v Železnikih na oddihu bivajoči plemeniti gospod baron Miroslav Pilat, c. kr. avstrijski general-konzul v Benetkah, mož posebne pobožnosti, ljudomilosti in dobroserčnosti. Cerkev in tudi privatne hiše naše okolice imajo od tega blagorodnega gospoda že marsikak jako znamenit spominček.

je bila to nova spodbuda za Davčarje, da bi se njihov veseli dan gotovo po vsi mogočnosti častno in dostojno slavil. Dekleta so imele skerb za cvetličje (pušcelce); fantje so nabrali denara za pol centa smodnika; in ker nova cerkev še nima altarja, se je poskerbelo za začasnega, kolikor se je ravno zamoglo. Omislil se je namesto tabernakeljna nov baldakinček, pod katerega se je postavil altarni križ; altarna podoba Naše ljube Gospé presv. Jezusovega Serca okinčala se je s lepim cvetličjem, ter opasala s čveterimi stenskiimi svečniki (Wandluster), vsaki s dvema lučicama; ob straneh altarne mize (menze) postavila sta se dva lična, lepo pisana mlaja, verh katerih je bil napravljen mali slavolček tako, da je služil kot verh začasnega altarja, in je imel napis: „Gospa presvetega Serca — Prosi za nas Boga“. Spredaj pred altarjem so visele vtrici tri svetilnice (zeló kaj enacega se vidi v Višarski romarski cerkvi); poleg tega so bile stene presvetišča še opete in okinčane z raznobarvnimi papirnatimi olepšavami. Vse to skupaj, osobito pa sprelepi svečniki, ob straneh altarja pa novi banderci in nosni svetilnici, delalo je na čut cerkvenih obiskovalcev nekako ginljivo-prijeten vtis. Zunaj pred cerkvenimi durmi napravljen je bil mali slavolček z napisom: „Pozdravljeni, Marijni častilci!“ Cerkev je bila opasana okrog in okrog s šibkimi mlaji; nad vhodom v cerkveno ograjo (prihodnje pokopališče) razpet je bil nad dvema mlajema venec iz zelenja; iz zvonikovih lin pak je vihralo sedmero velikih zastav v barvah: papeževih, cesarskih in domačih. Omenim naj tudi še dveh malih slavolokov, namreč na verh Močilarjevega hriba kot na bivši škofijski meji, in pa onega pred Močilarjevo hišo, od koder se odpira pogled proti novi cerkvi. Postavljena sta bila v čast preč. g. loškega dekana Matevža Kožuh a kot blagoslovitelja nove Marijne cerkve, pa tudi v pozdrav prihajajočih gg. duhovnikov in romarjev iz Selške doline. V taki opravi tedaj pričakovalo je novo Marijno Davško svetišče dan svojega blagoslovljenja, 29. dan septembra. Že v petek opoldan in zvečer ob Ave Mariji oznanovali so ob cerkvi gromčini možnarji, da približuje se za Davčarje veseli in srečni dan. V saboto zvonilo je delopust z vbranim priterkovanjem trikrat, namreč s jutraj pri dan-zvonenju, opoldan, in ob Ave Mariji. (Na Goriškem imajo boje pred velikimi cerkvenimi slovesnostimi tako lepo navado, kar je gotovo hvale in posneme vredno). Vse trikrat je bilo zvonenje delopusta pospremljevano z gromovitim strelom tako, da je svečano odmevalo čez gorovje in po vsih sosednjih dolinah. Posebno slovesno sprejeti so bili o prihodu v saboto na večer tudi preč. gosp. dekan. Šli so jim Davčarji naproti s cerkvenimi banderci in svetilnicami do slavoloka na bivši škofijski meji (verh Močilarjevega hriba), možnarji so pokali tako, da bi se bil človek skoro prestavljenega mislil doli v Bosno in Hercegovino, ko bi prijetno priterkovanje ne bilo svedočilo, da to velja na čast preč. gospoda, ki bo Davčarjem naslednji dan blagoslovil ter odperl njihovo novo Marijno svetišče.

(Konec nasl.)

V Terstu, 13. vinotoka. Poreško-Puljski škof preč. gosp. dr. Glavina je danes pontificiral v svoji dosedanji farni cerkvi blažene Device Marije Pomočnice. Asistirali so: puljski župnik monsignor Biasiol, — dekan iz Vodnjana (Dignano) mons. Mitton, dr. Šust, škofijski kancelar teržaški, vsi duhovni farne cerkve Marije Pomočnice in več drugih. Cerkev je bila prepolna vernih. Kazali so verni s tim, kako ljubljen jim je bil pastir, ki je 16 lét vladal to duhovnijo. Po sv. maši je v zakristiji verli Teržačan pobožni gospod baron Pascotini po jedernatem govoru podal milostivemu škofu, dosedaj tajmoštru, adresu, podpisano od tisuč in tisuč faranov,

v kateri naznanjajo zahvalo za njegovo odlično pastirovanje in pa žalost, da jih zapusti, ker poklican je na višjo stopnjo, na katero mu pa čestitajo in mu želijo vsega dobrega. Milostni škof, ves ginjen, se zahvali ter obeta, da svojih duhovnikov nikdar ne bode pozabil, da bode vedno zanje molil, kakor se tudi on njih priprošnji priporoča. Nekdanji učenci preč. gosp. škofa, ki je bil toliko lét tudi profesor v teržaškem semenišču, mu bodo za dan njegovega umestenja na poreško-puljski škofijski stol posvetili lepo latinsko poezijo v znamenje serčne zahvale.

Teržaško-laško. Teržaški deželni zbor namerava prositi vlado, da bi se v Terstu ustanovila laška juristična fakulteta (višje pravniške šole). Čemu? vpraša eden slovenskih listov, kopici Lahov, in pa ptujcem unkraj meje? — Policija je zasačila 8 teržaških mladencev, med njimi 6 študentov in 2 tergovska agenta, ki so bili v stranski ulici petardo zažgali, in jih je zaperla. Ali za take rogovilske študente naj bi se postavila univerza v Terstu? Skerbelo naj bi se pač za boljši versko odrejo; to bi koristilo mestu in domoljubju avstrijskemu, ker mladina bi se učila pokoršine do postavnega vladarja.

Eden ondotnih laških časnikov se tudi pritožuje, da so slovenski novinci peli slovenske pesmi in zavpili pred magistratom: „Živela Avstrija!“ češ, da motijo mirne prebivalce. Nismo prijatli vpitja po mestu, ker vemo, kako neprijetno se večkrat po družih mestih derejo in kričijo; toda zakaj ni laški časnik, ko je poročal o petardah, nič opomnil, da „mirne ljudi motijo“? Brezverske laške časnikarje v oči kolje slovenstvo, avstrijska domoljubnost in vdanost do papeža in sv. Cerkve; nasproti pa do zvezd povzdigajo Garibalda, Renana, Gambetta in druge sovražnike, ki vero spodkopujejo.

Ozdravljenje po priprošnji sv. Očeta Pija IX.

Rimskemu kardinal-vikarju je bilo izročenih mnogo spričeval zadevajočih ozdravljenje neke uboge žene, po imenu Fortunata Rotellini, ktera se je goreče priporočevala Piju IX in je bila po njegovi priprošnji ozdravljena hude bolezni na nogi. Dogodek bolezni in ozdravljenja ona sama popisuje tako-le:

„Jaz spodej podpisani poterjujem v imenu trojnega Boga, da sem imela že skoz 10 lét hudo bolezen na desni nogi, ktera je čedalje hujši prihajala in mi naredila veliko rán na nogi, katerih nekatere so se mi zdaj napol zacelile, zdaj zopet shujšale, pa vedno je bila ktera odperta in mi je teklo iz nje. Treba je vedeti, da sarad svojega ubožnega stanú nisem mogla nikoli misliti na temeljito zdravljenje, kajti prisiljena sem bila stanovati v mokrotni sobi, in nezmožna, si priskerbeti potrebnih povojev, cufanja in za stan moje bolezni vgodnega živeža. Noga je bila zmirom otekla in bolna.

Precej po smerti nepozabljivega sv. Očeta Pija IX mi je svetoval grof Enrik Soderini, naj prosim presv. Trojico, da me po priprošnji imenovanega sv. Očeta reši moje hude bolezni. Tako sem storila ter šla ob palici — dasiravno sem se opotekala — k grobu Pijevemu v cerkev sv. Petra in sem ga vsakikrat prosila milosti za mojo bolezen.

Ko sem opravljala to češenje, sem čutila, da se mi je moja noga, ne shujšala — kakor se mi je zavolj utrjene boje drugekrat pripetilo — temuč zdatno zboljšala ter sem se čedalje z večim zaupanjem priporočevala papežu Neomadežene Device. Zvečer 13. maja 1. 1878 sem se s tem sklepom podala v posteljo. Po noči sem

čutila, da mi je povoj padel z noge in sem hotla pogledati, če mi zopet teče iz rane. Nič nisem zapazila in sem bila osupnjena, toliko bolj pa drugo jutro, ko sem polna veselja ogledovala nogo, ki je bila po priprošnji Pija IX popolnoma ozdravljena ter nisem čutila najmanjše bolečine in tudi ni bilo na nji zapaziti nobenega znamenja prejšnje otekline.

To je, kar morem in moram z dobro vestjo poterjiti kot resnico in želim, naj bode Gospod Bog poveljčevan po našem sv. Očetu Piju IX.“

Zdaj sledi podpis ozdravljene Fortunate Rotellini, poterjen od dveh prič. — Pristavljene so še nekatere druge spričevala: od grofa Enrika in grofinje Marije Soderini, da sta jo že več lét kot bolno na nogi poznala, in tudi vidila njene hude rane, ji svetovala, naj se priporoča Piju IX, ki tudi spričujeta, da je od 14. maja dalje popolnoma zdrava in da brez palice hodi in tudi težke dela opravlja. — Enako pričuje neki Muccioli, od družbe sv. Vincencija, da jo je že več lét poznal kot bolno, in ji daroval povoje in milošino, zdaj pa jo vidil popolnoma zdravo, ktero zdravje je po njeni lastni izpovedbi zadobila na grobu Pija IX po njegovi priprošnji.

Nekdanje kaznovanje preklinjevalcev.

Stari Teržačani, kakor poroča „Il Vigile“, so imeli neko postavo, po kateri je moral preklinjevalec plačati za vsako kletvinjo po 10 lir kazni. Kdor ni bil zmožen plačati, so ga v dveh dnevih šestkrat potapljali v morje. In ta žalostno-smešna iznajdba je bila zdatna pomoč zoper kletvinjo. Ta očitna hoja preklinjevalca iz jetnišnice do morja, to nepovoljno pomakanje v pričo občinstva, vernitev do kože premočenega v jetnišnico in šestkratno ponovljenje tega osramotenja v dveh dnevih: vse to je obrodilo v njem terdni sklep, da se v prihodnje ni zopet nepremišljeno rotiti zoper Boga, svetnike in sv. Cerkev, ker sicer bi bil vnovič obsojen k enaki kazni.

Ako bi tudi dandanes enako kaznovali preklinjevalce in jih po vsaki kletvinji potapljali v morje, bi bilo v morju ne mara več ljudi viditi kot rib. Akoravno pa deželni sodniki ne nakladajo več takih kazni preklinjevalcem, jih žuga pa večni Sodnik preklinjevalcem, kajti pisano je: „Preklinjevalci, nečistniki... ne bodo posedli nebeškega kraljestva.“

Razgled po svetu.

Podmaršal Jovanović odlikovan. Baron Jovanović je pridobil cesarju celo Hercegovino z najmanjšimi žrtvami in zato je odlikovan s prvim redom železne krone, s katerim je sklenjen viteški red Marije Terezije. Med vsimi generali je on svojo nalogo v tsko zamotanah okolišinah naj hitreje in naj zdatnejše izvršil. Ker je on pred nekaj leti v Ljubljani kot brigadir služboval in je v mnogih tukajšnjih krogih znan, naj sledi nekoliko črtic iz njegovega življenja. Rojen 1. 1822 kot sin graničarskega oficirja, je 1. 1842 stopil v vojaški stan. Leta 1861 bil je že obrist-lajtnant in je potem 3 leta bival kot opravilec pri generalnem konzulu v Boani. Od onod ga je cesar poslal v Kotor, kjer je bil ranjen. Cesar je njegove zasluge priznal in ga je 1. 1871 imenoval za generala, o priliki svojega potovanja po Dalmaciji 1. 1876 za barona in podmaršala, feldmaršal-lajtnanta, ter mu je letos izročil 18. divizijo z nalogom, da naj z njo zasede Hercegovino. Jovanović utegne postati drugi Ra-

decki. — On je domačin, je Slovan; tudi pri njem vidimo, da so Slovani kaj boljšega vredni, kakor da bi jih kaki laži-liberalci zatirali.

Šolske zadeve. Dunajski liberalni časniki nam poročajo ogromni predtév (proračun) dohodkov in stroškov mesta Dunaja za l. 1879. Liberalni gospodarji so naredili zadnjih 10 lét 75 milijonov gld. dolga; v predtétu stoji 1 milijon 375 tisuč gl. davkov in mestnih dohodkov za šolo, nasproti pa 2 milijona 454 tisuč gl. stroškov; tedaj bodo mógli mestni davkoplačevalci na herbet vzeti primanjkljaj 1 milijona in 79 tisuč gold. — Tako drage so tedaj nove šole, pa ne le na Dunaji, ampak v podobni razmeri tudi drugod. Da bi se le otroci toliko več naučili, kolikor so nove šole dražje od prejšnjih! (Naučé se že, pa ne vselej olike.)

Frajmavrarji in šola. V mestu Šent Denij (Dijonizij) pri Parizu je zapustil prejšni župan dedišino 120.000 frankov, da bi se s tem denarom vstanovila šola v naj ubožnišem oddelku v mestu, ktero naj bi vodile šolske sestre. Le-te nune naj bi opravljale tudi postrežbo bolnikov po hišah in skerb zapuštenih in zanemarjenih otrok.

Neverjetno se je zgodilo! Mestni svetovalci, večidel prostomavtarji, so odbili to velikodušno, dobrotljivo zapuščino, ter sklenili: „Rajše nobene šole imeti, kakor šolo pod vodavom šolskih sester“. Zanemarjeni otroci v mestu Šent Denij ne dobijo tedaj nobene šole iz golega sovraštva do samostanskih osób! Taka je človekoljubnost prostomavtarjev proti ubogim. Gotovo bi rajše vpeljali drage liberalne šole, ktere naj bi ubogi mestnjani vzdržali, v kterih bi radi otrokom vzeli še to malo vere, kar je imajo. — Zatorej so pa sedanji sv. Očc Leon XIII povzdignili svoj glas zoper brezverske šole.

Gambetta nemške, judovske rodovine. „Unità“ poroča, da so v Štokardu prišle na svetlo nemške bukve pod naslovom: „Judaizem v Franciji“, ktere razkladajo Bizmarkovo sovraštvo do duhovšine, do katoliške Cerkve in papeža. V teh bukvah je tudi dokazano, da je Gambetta nemške, judovske rodovine. V začetku tega stoletja je bil neki Gamberle, nemški jud, rojen v Avgburgu, prišel v Genovo na Laško v kupčijskih zadevah. Ta je svoje ime Gamberle spremenil v Gambetta, in je bil ded sedanjega Gambetta na Francoskem, znanega protivnika katoličanov. Tedaj je ta politični mož potomec judovske rodovine. Gotovo je, da je njegovo obnašanje popolnoma judovsko, kar je očitno iz njegovega razglašenega govora v Romans-u, v kterem silovito napada katoliško Cerkev, zagovarja pa druge vere in posebno judovsko.

Drugi sorodovinci njegovi so resnični spreobrnjenci h katoliški veri, kajti en njegov stric je častni korar in dekan v škofiji Kahors, en stričnik pa dušni pastir. Ta Gambetta pa je postal izdajavec Judež Iškarijot. Bil je odgojevan v malem semenišu v Kahors-u, zdaj pa izdaja svoje sorodnike, napada korarje, dušne pastirje in semenišnike. Ako bi bil ostal jud, kakor je bil njegov ded, bi ne bil učinil toliko zla v Franciji; pa iz Gamberle je postal Gambetta, in ob enem velik božjeropnik.

Cvet in sad zrele molitve.

Zahvale.

Št. 1. Mesca maja sem bil hudo bolan za pljučnico. Zdravniki so — hvala Bogu — bolezní v okom prišli: pa jaz sem bil prišel ob glas. Hudo me je sker-

belo, ali bodem še kedaj sposoben za službo, ali ne. Nektere sredstva nič kaj niso izdale. Lotil sem se posebnih sredstev — molitve. Oberrnil sem se do Naše ljube Gospé presv. Serca in sem opravil nekoliko devtdnevnic k časti presv. Serca Jezusovega in serca Marijinega z obljubo razglasiti po „Danici“ uslišano prošnjo. Bog, Predobrotljivi, jo je uslišal. Prosim tedaj, sprejmite v vaš cenjeni list zahvalo. Čast Gospod Bogu, Predobrotljivemu! Hvala Naši ljubi Gospej presv. Serca! Kristjani, zaupajmo v njo.

Na Primorskem, 9. vinot. 1878.

Duhoven.

Št. 2. Bodi tisučkrat zahvaljena Naša ljuba Gospá presv. Serca Jezusovega in sv. Jožef za zadobljeno milost po mojih željah in prošnjah! Srečno sta doveršila dva dijaka šolo, kakor sem prosila. Bog me je uslišal; eden je že bogoslovec, drugi je šel v viši šole. Le to je še moja želja in prošnja, naj bi ljubi Jezus dal obema dušno in telesno zdravje ter sv. blagoslov za izvoljeni stan po prošnji N. lj. G. presv. Serca in sv. Jožefa. Zraven naj serčniši zahvale pritaknem torej še za nadalje gorke prošnje.

M. M.

Prošnje.

Neka oseba, ki na duši in na telesu silno terpi, je s posebno priserčnostjo priporočena v bratovske in druge molitve za pomoč. Zlasti verniki na kacic milostnih krajih in v dan sv. Obhajila naj je ne pozabijo. — Neka žalostna mati serčno priporoča v bratovsko molitev zgubljenega sina, ki je vdan pogubljivemu ponočezanju in drugim pregreham, da bi se na mile priprošnje N. lj. G. presv. Serca spreoberrnil. Uslišanje se bo v zahvalo naznanilo. — Preserčna prošnja k Naši ljubi Gospej in sv. Jožefu za ljubo zdravje, in še ena posebna prošnja, če je Božja volja, da bi bila uslišana. Ako se zgodi, hočem očitno po „Danici“ naznaniti. M. — Bolan mladeneč se priporoča v bratovske priprošnje za ljubo zdravje.

Bratovske zadeve.

Nameni in priporočevanja pri sv. maši in sploh v molitvi za mesec vinotók.

I. Glavni namen: Molimo le še bolj, da resnica in pravica jamete obilniše zmagovati.

II. Posebni nameni:

24. vinotoka. Sv. Rafael vikši angelj. Priporoč.: Popotniki. Več oseb v raznih potrebah. Nedolžni za obvarovanje te čednosti.

25. Ss. Krizant in Darija. Priporoč.: Kteri si stan volijo, in mladi zakonski za strah Božji. Lepo vreme za jesenske pridelke. Mir med narodi.

26. Sv. Evarist. Priporoč.: Vse poganke dežele. Odpravljenje terdoserčnosti in hude terme. Vsi ubožni, bolni in nadložni, zlasti na Slovenskem.

27. Sv. Frumencij. Priporoč.: Spreoberrnjenje Etiopije in Egipta. Zbujenje strahu Božjega, odkrivanje in molitev ob angeljevem čiščenju po mestih. Pobljšanje neotesane mladine, posebno po mestih.

28. Ss. Simon in Juda. Priporoč.: Spreoberrnjenje Judeje, Mezopotamije in Perzije. Šole in vstavi za pospéh keršanskega duba. Deželni in državni zbori ravno v ta namen.

29. Sv. Narcis, škof v Jeruzalemu. Priporoč.: Jeruzalem in druge ss. mesta, da se spreoberrnejo. Odpravljenje goljufije in tatvine. Umirajoči po vsem svetu.

30. Ss. Marcel in Kasijan. Priporoč.: Poživljenje sv. vere in strah Božji pri vojaštvu, zlasti višjem. Spreoberrnjenje španjskih in francoskih prostomišljakov. Opušanje preklinovanja, zlasti na Slovenskem in Hervaškem.

31. Sv. Volbenk. Priporoč.: Nemške dežele, zlasti Bavarska. Odpravljenje opravljanja. Zatrenje nečistosti, pijančevanja, ponočevanja, preteпов, zlasti na Slovenskem. Ta mesec umerli in vse duše v vicah.

Kakošna mora biti postava (štatva) Naše ljube Gospé presv. Serca?

Znano je, da pred nekaj časom je bila za očitno češenje predpisana neka nova podoba Naše ljube Gospé presv. Serca. To se je zgodilo valed velike pritežnosti napis natanko prestaviti v poljski jezik, in precej še zato, ker ta reč Njih Svetosti ni bila zadosti razložno poročena; zahtevala se pa ni tista pregorečnost, s kakoršno se je tu pa tam seglo po tej naredbi. Petega kimovca tega leta pa je vodju te molitvene družbe (kakor pišejo „Monat-Rosen“ 16. vinotoka) iz čisto zanesljivega vira prišlo naznanilo, da sv. Oče Leon XIII so nepogojno poterdili izvirno podobo (*Darstellung*), (kakoršna je na sedežu te molitvene družbe in kakoršna je bila v imenu Njih svetosti preblaženega Pija IX kronana, in kakoršna je tudi v Ljubljani v stolni cerkvi); *poterdili so jo tudi za nove štatve in podobe pro publica expositione et cultu, to je, za očitno predstavljanje in očitno češenje.*

To naznanilo bode gotovo vse ude naše prelepe bratovšine močno razveselilo, ker izvirna podoba se jim je bila precej v začetku posebno priljubila in je tudi močno razširjena.

Naj bi pripomoglo tudi to naznanilo, da se bratovšina, tolikanj koristna za naše žalostne čase, še bolj goreče razširja. Naša ljuba Gospá presv. Serca naj sprosi pri Jezusu, da se vsi poboljšamo, da se spreobrnejo nasprotniki, da se mladina zopet na boljši pota oberne, začne vredno spoštovati svojo mater sv. Cerkev, cerkvene služabnike, da se poverne mir med razdraženimi narodi, da vsi začnemo resno misliti na stan po smerti in na zagotovljenje svoje prihodnje sreče.

Kako raste število častivcev N. lj. G. presv. Serca, kažejo mnoge milosti, ki se vedno dosegajo na njene priprošnje. Kaže pa tudi vedno množenje bratovšine. Pristopilo je mesca vel. serpana 421, mesca kimovca pa 689 novih udov; vsih skupaj tedaj 79.310.

Listek za raznoterosti.

Iz Ljubljane. (Dr. Jan. Bleiweisova 70letnica.) Klic posebnega odbora naznanuje, da 19. listopada t. l. bode za deželo tolikanj zasluženi g. dr. Janez Bleiweis obhajal 70letnico svojega življenja. Zato omenja ob kratkem njegovih zaslug in bojev za naš narod, pa kliče vse Slovence, da naj ta dan slovesno obhajajo. Mi pa postavimo vošilo, da naj tudi usmiljeni Bog še z dolgim življenjem in posebno z dobro pripravo na srečno smert blagodušnemu gospodu poplačuje v tem in v prihodnjem življenju vse njegove zasluge za Slovence.

Tombola. Katoliška družba za Kranjsko (ki se je iz gosposkih ulic preselila na Stari terg, nova št. 13, v dr. Ahačičevo hišo, v 1. nadstropje) bo svojim družnikom 20. nedeljo po Binkoštih, t. j., 27. tega meseca, napravila prvo letošnjo tombolo. Sedanji prostori zamorejo sprejeti veliko deležnikov; torej so prav prijazno vsi povabljeni. Začetek je o 1/2 6 popoldne.

Deželni zbor ljubljanski je bil 16. t. m. sklenjen. Veselega iz njega nimamo poročati.

Blagoslov novoposvečenega mašnika. Sveti zbor za obrede je 20. pros. 1878 za blagoslov, ki ga dajejo novo-

posvečeni mašniki po svoji prvi sv. maši in naslednjo osmino, poterdil naslednjo molitev:

Oremus! Deus, qui charitatis dona per gratiam Sancti Spiritus tuorum fidelium cordibus infudisti; da famulis et famulabus tuis, pro quibus tuam deprecamur clementiam, salutem mentis et corporis, ut te tota virtute diligant, et quae tibi placita sunt, tota dilectione perficiant per Christum Dominum nostrum. R. Amen. Post eam dicatur: Benedictio Dei omnipotentis Patris † et Filii et Spiritus Sancti descendat super vos (vel, super te) et maneat semper. Amen. — Molitev je vzeta iz rimskih mašnih bukev (pro devotis amicis). Novomašnik prosi blagoslovljenim dušnega in telesnega zdravja, da bi Boga iz celega serca ljubili, in z vso ljubeznijo spolnovali, kar je Bogu dopadljivo.

Ta blagoslov je prinesel škofijski list (št. 9). Rečeno je, da velja ta molitev za blagoslovljevanje po novi maši in v tisti osmini; praša se, če naj služi tudi za čas po posvečenju do nove maše, ker pri nas, kolikor nam je znano, le takrat novomašniki ljudi osebno blagoslovljajo.

Iz Rima, 4. vinot. Laški listi vneto hlatajo po člankih iz vradnih berlinskih listov, kateri tičejo pisanje sv. Očeta do državnega tajnika, kardinala Nina. Iz teh posnemkov vidimo, da vradni glasovi berlinski priznavajo dobrovoljnost papeževo za mir. Menijo pa, naj bi se miroljubne naznanovanja papeževe tudi v djanji kazale, posebno s tim, da naj bi se z majnikovimi postavami poterpljenje imelo, pa da naj bi se iz Rima nemškimi katoličanom ukazalo, da naj opusté nasprotovanje zoper te postav in zoper vlado splch.

Ne moremo pa verjeti, da bi jim s tim modrovanjem bila resnica. Verjeti hočemo, da državni kancelar ni teh misel. Bizmark, kteremu tudi njegovi naj hujši nasprotniki ne morejo odrekovati velike zmožnosti, ima preveč razsodnosti, da bi tega ne spreumel, da pri vsi miroljubnosti Leon XIII z majnikovimi postavami ne morejo poterpeti, ker nasprotujejo božji ustanovi sv. Cerkve, in da toraj omenjenega ukaza nemškim katoličanom ne morejo dati.

Ravno ti vradni glasi grenko tarnajo čez katoliško časništvo na Nemškem in čez može središnjega oddelka v državnem zboru ter jih dolžijo, da papeža ne poslušajo, in iz tega sklepajo, da papež nima moči jih k temu prignati. — Pa te pritožbe so brez podlage, nerešne.

Kaj se pravi v tem prašanju papeža poslušati? Kulturni borbi s poštenim mirom konec storiti, to želijo papež; želja, ki pa se še zmiraj ni spolnila, ker berlinska vlada še zmeraj zveršuje svoje majnikove postav, akoravno sv. Oče počakujejo rabiti svoj „Codex“, ter razodeti marsikaj, kar nasprotniku ni liubo; zaupajo namreč, da se vendar še pride do porazumljenja. Bodo pa poslednjič k tej rabi prisiljeni. Zakaj, ako ktera si bodi vlada nadaljuje vladati brezkonkordatno, to se pravi vladati neodvisno od Cerkve, je Cerkev poslednjič prisiljena k takemu djanju.

Orglje, ki same orgljajo. Vertači vsak čas kaj novega iznajdejo. Že imajo telefon, megafon, glasopise; sedaj pišejo o „Needhamovem glasbenem orodju“, — to so nekake orglje, ki same igrajo. Igravec ima samo to opravilo, da glasbeno kompozicijo (note, muzikalijo) na določeni prostor priravná in mehove vleče, vse drugo orglje same delajo. Skupno glasje je čisto, soglasno, močno in se nič ne loči od družin orgelj. Sostava teh orgelj je boje prav lahka in priprosta, brez zamotanih in težavnih oddelkov, kakoršni se radi pokazé in niso več za rabo. Postavljena je versta pišál, ki se vse končajo v eno ravnino (rido, vse se enako visoko končajo),

in berž, ko se mehovi nategnejo, vse zapojejo. Ako se pustite nepokriti dve ali tri itd., le same té piškajo. Na tej že delj časa snani skušnji je sestavljena podlaga nove iznajdbe. Ako se namreč v močen, širok popir naredé ljuknjice sem ter tje, in se ta papir razpné na valjarje ter se vali čez pišali, bode ta in una pišal čisto in polno zapela, kolikorkrat ljuknica na popirju pride na dušek pišali.

Ako je ljuknjica na papirji le samo prosta krog-ljica, pišal dá le prost in kratek glas, če je pa ljuknjica podolgasta votlina ali šipek, potem pišal poje, dokler odpertina vsa memo ne odide. Na ta način se dajo napraviti poljubni glasi, kratki in zategnjeni, od naj zmér-nišega „andante“ do naj gibljivšega „allegretto“, krasni glasovodi, preleti, slovesni akordi itd. Zunanja podoba te skladbe so navadne orglje, pa brez prebiralca, klavi-jature.

Se vé, da muzikalije, ki se imajo igrati na tej novi skladbi, morajo biti nalaš v ta namen narejene na moč-nem, nalaš pripravljenem popirji, in ne več tiskane ka-kor dozda, ampak nekako vrezane, vsekane. Imajo pa neki poseben terpež in se ne dajo lahko pokaziti, pa se tudi z malimi stroški zopet napravijo. Ta nova skladba je sicer še v detinski dobi, vendar ji obetajo izdatno rabo tudi v cerkvah.

Zdaj — zdaj! Kaj bo, ako pride čas, ko marsi-kdo ne bo mogel več nagajati? Samo manjka še do čistega posnemanih človeških glasov namesto pevcev in pevkinj, kakoršni tudi imajo véasi svoje muhe in mušice.

Feliks Dupanloup, preslavni orleanski škof, je 11. t. m. nanagloma umrl pri svojem prijatelju Dubois-u v gradu „La Combe.“ Narekoval je še pismo v Orlean, ktero je pa pozneje tje dospelo, kakor daljnopisno po-ročilo o njegovi smerti. Dobil je še pri zavednosti od-vezo. Bog mu daj večni mir. —

Velik potres je razsajal 15. in 16. sept. na Laškem v mestu Špoletu in njegovi okolici. V sredi Montefalko je 16 hiš do tal posutih, 132 hiš pa tako poškodovanih, da se v njih ne more stanovati; škode je nad 150.000 lir.

Mons. Foerster, knezoškof Brezlavški, ki bi bil imel 15. okt. obhajati 50letnico svojega škofovanja, je obolel in leži v Johanisbergu v avstrijski Šleziji.

Uhani in otroška modrost. Neka mati pelje svojo majhno hčerko k zlatarju, da bi ji kupila zlate uhane. Se vé, da se morajo préd ušesca prevertati; ko deklica zapazi, da vzame zlatár ostro iglo v roke, da bi ji z njo prebodel ušesi, začne jokati in se z rokami na vso moč braniti zoper to. Mati si prizadeva otroka utolažiti in pregovoriti, pa vse zastonj. Zadnjič jo hoče s čuti pobežnosti k temu nagiti in reče: „Ljuba Berta, Bog hoče, da nosiš uhane.“ Naglo ji odverne deklica: „Ako bi bil ljubi Bog hotel, da naj nosim uhane, bi mi bil luknjici vstavil v ušesih.“ Temu modremu odgovoru ni mogla mati oporekati. — Naj bi si ta modri otroški izrek zapomnile ženske, ktere se lepotičijo z uhani in drugim nepotrebnim lišpom. Vedite, da Bog ne bode sodnji dan na svoje tehtnico postavil vaših uhanov, bi-serov in druge enake šare, — ampak vaše dobre in slabe dela.

Bizmarkov Nero in papežev poslanec. Znano je, da ima Bizmark vedno pri sebi nekega velikega pa hudega psa, z imenom Nero, ki na vsacega ptujca laja, renči in je že maraakterega, tudi visocega gospoda, popadel in ugriznil. V Hisingen-u je papežev poslanec iz Monako-vega hodil po vradnih opravilih večkrat obiskat Bizmarka, — imela sta namreč pogovor o sklenitvi miru med Vatikanom in Pruskim v verskih zadevah. Bizmar-

kov Nero o tacihi prilikah ne le nikoli ni nalajal prišlega papeževga poslanca, temuč je vselej s repom mihal in mu roko lizal, ko se je s Bizmarkom pogovarjal. Ves začuden reče prelat: „Čudim se, da mi vaš pes razo-deva tolikošno prijaznost in vdanost.“ Nato mu odverne Bizmark: „V tej palači je Vam še kdo drugi vdan.“ — Pes je zvesta žival in po svoji natori zna ločiti prijatla od sovražnika svojega gospodarja; tudi Nero je dobro razumel, da papežev poslanec ni hodil Bizmarka obisko-vat iz binavskih, ampak iz dobrihi namenov, kar je tudi Bizmark sam spoznal.

Turška okrožnica do vnanjih vlád se pritožuje o grozovitostih Avstrijancev; pa ona sama sebe obsojuje, kajti ravno sadnje dni so Turki umorili 60 kristjanov v tistih krajih, ktere je ruska posadka zapustila.

Rumena merzlica še vedno razsaja v Ameriki, o kteri prihajajo žalostne novice. Število bolnikov raste čedalje bolj, posebno med reveži. V Viksburgu je po bolnišnicah nad 2000 bolnih; 6 usmiljenih sester in ne-ktere duhovne je pobrala bolezen. V Memfis-u manjka ne le mertvaških nosil, ampak tudi pogrebcev; po uli-cah in po hišah se nahaja na stotine nezagrebenih mer-ličev, ki zrak okužujejo; v tem mestu so živi ostali samo trije duhovni, vsi drugi so bili napadeni od bo-lezni, ko so vernikom delili tolažbo sv. vere. Še hujše je v novem Jorku, kjer je ta huda šiba pobrala še več zdravnikov, duhovnov in usmiljenih sester.

Poslednje novice. Rusi so se zopet pomaknili proti Adrijanopolu. — Turki okovarjajo za brambo ride okrog Carigrada. — Na Serbskem se je spremenilo minister-stvo; Ristić je predsednik. — Černogorski knez je na-znanil, da ne izroči vjetnikov, dokler se ne zverši ber-linska pogodba. — Ruske oblasti so jele posedati Bes-arabijo. — Ker je v Bosni hujši reč dognana, do 60.000 mož zapusti deželo, kacihi 100.000 še tam ostane. Tudi zadnji rezervisti so domu spušeni, v Ljubljani 700 mož. — Ministerstvu, avstrijsko in ogersko, še niste vravnani; ljudje pa ne prašajo toliko zarad ministerskih oséb, želé toliko več zboljšanje stanú, zlasti oziroma na vero in bremena.

Duhovske spremembe.

V Lavantinski škofiji: Č. g. Fr. Šrol oskerbuje žup-nijo sv. Jurja na Pesnici, namesto bolehnega odotnega župnika č. g. Franca Pukašiča. Č. g. Fr. Ozmec je po-stal provizor pri sv. Mariji na Vurmbergu. — Prestav-ljeni so čč. gg. kaplani: Jože Hernah k sv. Marku pri Ptujem; Janes Čagran k sv. Martinu pri Vurmbergu; Gregor Dupelnik zopet v Ročico, in Anton Pernat v Brežice. — Č. g. novomašnik Jože Kotnik je vmesten za kaplana pri Materi Božji na Kalobji. — Umerl je č. g. Jakob Holc, župnik pri Materi Božji na Vurm-bergu, 30. sept. R. I. P. — Razpisani ste fari: Rei-chenburg do 12. novembra, in Matere Božje na Vurm-bergu do 13. novembra t. l.

Dobretni darovi.

Za pogorelce na Verhniki: Iz Ambrusa po č. g. J. Tomelu 5 gl. — G. L. K.—č 2 gl. — Po č. g. Mat. Jerebu fajm. iz Javorij 5 gl.

Za sv. Očeta: G. L. K. 2 gl. sr.

Za sv. Detinatvo: Iz Dobrove po č. g. Fr. Me-kincu 10 gl. — Iz št. Ožbalda 1 gl.